

**Pytania do naboru dotyczącego
wsparcia tworzenia i/lub funkcjonowania centrów usług społecznych i rozwój dostarczanych
przez nie usług (cz.2)**

1. **Pytanie:** W kwietniu tego roku Gmina otrzymała dofinansowanie projektu pn. „.....” w ramach Priorytetu 12 Rozwój obszarów miejskich, Działania 12.01 Rewitalizacja obszarów miejskich programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027, na który otrzymała dofinansowanie w kwociezł. W ramach zadania zaplanowano całkowity remont wraz z wyposażeniem dwóch mieszkań komunalnych. Zakończenie realizacji projektu zaplanowane jest na 31.05.2026r. Czy w ramach naboru nr FEWM.09.04-IZ.00-001/25 może być dofinansowany koszt realizacji usługi mieszkania wspomagane w lokalach, o których wspomniałam powyżej? Czy środki pozyskane w ramach tego naboru mogą być narzędziem finansowania usługi, w przypadku gdy przygotowanie samych mieszkań zostanie zrealizowane z innych źródeł. A konkretnie, czy wydatki w ramach mieszkań takie, jak: koszt zatrudnienia np. asystentów, opiekunów, specjalistów mogą zostać sfinansowane w ramach naboru nr FEWM.09.04-IZ.00-001/25 ? Przy czym koszty utrzymania mieszkań będą leżały po stronie Gminy.

Odpowiedź: W przypadku opisanym powyżej istnieje możliwość finansowania usług w mieszkaniu wspomagany, które wcześniej zostało wyremontowane i wyposażone w ramach innego naboru FEWiM (mając na uwadze okresy realizacji projektów i wykonanych prac). Należy jednak pamiętać, że przy określaniu wsparcia i wydatków należy przestrzegać zakazu podwójnego finansowania wydatków, które szczegółowo zostało opisane w Podrozdziale 2.3. Wydatki niekwalifikowalne Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

2. **Pytanie:** Czy koszt utrzymania mieszkań wspomaganych może być wkładem własnym Gminy do projektu w ramach naboru nr FEWM.09.04-IZ.00-001/25 ?

Odpowiedź: Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, wkład własny w formie niepieniężnej może polegać na wniesieniu (tj. wykorzystaniu na rzecz projektu) nieruchomości ze składników majątku beneficjenta. Należy przy tym pamiętać, że wydatek taki musi spełniać wymogi kwalifikowalności, tj. m.in. został faktycznie poniesiony, spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz Regulaminie wyboru projektów, jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu, został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, został należycie udokumentowany. Przy określaniu wkładu własnego do projektu należy kierować się wskazanymi zasadami.

3. **Pytanie:** Czy mobilne usługi rehabilitacyjne, fizjoterapeutyczne to usługi społeczne czy już medyczne?

Odpowiedź: Usługi rehabilitacyjne i fizjoterapeutyczne należą do katalogu usług zdrowotnych, w związku z tym nie ma możliwości finansowania takich usług w ramach projektu.

4. **Pytanie:** Uprzejmie proszę o informację dot. naboru nr FEWM.09.04-IZ.00-001/25 w poniżej wskazanym zakresie: Zgodnie z Regulaminem naboru, grupą docelową projektu są m.in. kadry jednostek pomocowych (s. 24). Zgodnie z kryterium specyficznym dostępu nr 7 "Projekt jest skierowany do właściwej grupy docelowej", grupami docelowymi są m.in. osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, osoby sprawujące opiekę nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu itd. W katalogu tym nie wymieniono kadr jednostek pomocowych. Katalog ten jest katalogiem zamkniętym, a samo kryterium oceniane jest w systemie spełnia-nie spełnia. Kryterium to jest obligatoryjne, co oznacza, iż jego spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania. Proszę o wyjaśnienie, czy kadry jednostek pomocowych mogą być grupą docelową w powyższym konkursie, biorąc pod uwagę, iż kryterium dostępu nie dopuszcza ich wsparcia.

Odpowiedź: Tak, kadry jednostek pomocowych mogą być grupą docelową we wskazanym naborze. Grupa docelowa wskazana w ww. kryterium to grupa odbiorców, która powinna być objęta wsparciem w ramach realizowanego projektu, w tym planowanych do realizacji usług. Objęcie wsparciem kadry nie jest obligatoryjne w ramach naboru, dlatego nie zostało to wskazane w kryterium.

5. **Pytanie:** Proszę o potwierdzenie na podstawie jakiego dokumentu kwalifikowany będzie status osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu?

Odpowiedź: Status osoby potrzebującej wsparcia w codziennym funkcjonowaniu należy potwierdzać na podstawie zaświadczenia odpowiedniej instytucji, np. OPS/CUS, orzeczenie o niepełnosprawności, zaświadczenie od lekarza.

6. **Pytanie:** Czy można utworzyć i finansować w ramach projektu Klub Seniora jako stacjonarną formę usług opiekuńczych?

Odpowiedź: Tak, wskazana forma wsparcia wpisuje się w katalog możliwych do realizacji działań na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w ramach projektu. Należy jednak pamiętać, że każda forma wsparcia musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy grupy docelowej oraz być odpowiednio uzasadniona.

7. **Pytanie:** Czy można finansować w ramach projektu usługi dla osób starszych w postaci zajęć aktywizujących seniorów np., zajęcia plastyczne, muzyczne itd. bez tworzenia klubu seniora?

Odpowiedź: Wsparcie w projekcie musi być skierowane do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, być zgodne z ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, interwencją EFS+ wskazaną w definicji kryterium nr 5 oraz Wytycznymi dotyczącymi realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027. Pytanie jest zbyt ogólne, aby można było udzielić odpowiedzi.

- 8. Pytanie: Czy można finansować w ramach projektu usługi dla osób starszych w postaci zaangażowania pomocnika osoby starszej np., w sprzątaniu, robieniu zakupów, ale nie rozumiane jako usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania?**

Odpowiedź: Wskazane formy wsparcia mogą wpisywać się w katalog możliwych do realizacji działań na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w ramach projektu. Należy jednak pamiętać, że każda forma wsparcia musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy grupy docelowej oraz być odpowiednio uzasadniona, wpisywać się w założenia naboru i spełniać wymogi określone w Regulaminie.

- 9. Pytanie: Czy można w ramach projektu zaplanować szkolenie na przyszłej kadry CUS (oczywiście nie w zakresie kwalifikacji, które realizuje ROPS), tylko na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej?**

Odpowiedź: Szkolenie kadry jest możliwe do realizacji w ramach projektu, jednak musi ono wynikać z przeprowadzonej diagnozy i identyfikacji potrzeb, musi być świadczone dla kadry Wnioskodawcy (w tym planowanej do zatrudnienia, co należy szczegółowo opisać), a zdobyte kwalifikacje muszą być wykorzystane w ramach świadczonego w projekcie wsparcia i świadczenia usług na rzecz społeczności lokalnej. Szczegółowe informacje w tym zakresie należy zawrzeć we wniosku o dofinansowanie.

Dodatkowo należy mieć na uwadze, że wsparcie szkoleniowe nie może powielać wsparcia otrzymanego w ramach projektu koordynacyjnego ROPS „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie, Działanie 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

W ramach ww. projektu koordynacyjnego ROPS przewidziano realizację szkoleń dla kadr pomocy i integracji społecznej wzmacniających potencjał instytucjonalny, organizacyjny oraz kompetencyjny instytucji pomocy i integracji społecznej, podmiotów świadczących usługi społeczne, a także podmiotów organizujących system wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji oraz jego otoczenia.

W związku z powyższym w ramach projektów w naborze FEWM.09.04-IZ.00-001/25 można planować wyłącznie szkolenia dla kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej powiązane z celem projektu i działaniami realizowanymi na rzecz społeczności lokalnej.

- 10. Pytanie: Czy w ramach projektu można sfinansować koszt zakupu środka transportu (samochodu) lub koszt leasingu i koszt przewozu uczestników na formy wsparcia oferowane w projekcie lub w formie usługi door-to-door?**

Odpowiedź: Każda ze wskazanych w pytaniu form nabycia i użytkowania środka transportu jest możliwa do sfinansowania w ramach projektu, o ile dotyczy to świadczenia usług na rzecz uczestników projektu. Należy jednak pamiętać, że każda forma wsparcia, sposób jej realizacji i wynikające z niej koszty muszą wynikać z przeprowadzonej diagnozy grupy docelowej, być odpowiednio uzasadniona, w tym również w kontekście opracowania budżetu i uzasadnienia kosztu.

11. Pytanie: Czy w ramach projektu można tworzyć wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjno-pielęgnacyjnego?

Odpowiedź: Tak, wskazana forma wsparcia wpisuje się w katalog możliwych do realizacji działań na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w ramach projektu. Należy jednak pamiętać, że każda forma wsparcia musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb oraz być odpowiednio uzasadniona.

12. Pytanie: Jak należy rozumieć nowe usługi? Na przykładzie: OPS realizował poradnictwo prawne dla rodzin, a w ramach projektu będzie chciał realizować poradnictwo dla osób z niepełnosprawnościami. Czy to jest nowa usługa czy zwiększenie wolumenu?

Odpowiedź: Wskazana usługa polega na świadczeniu poradnictwa prawnego, więc skierowanie jej do szerszego katalogu odbiorców będzie zaliczane do zwiększenia wolumenu danej usługi, tj. poradnictwa prawnego.

13. Pytanie: Czy kwalifikowany będzie koszt opracowania: diagnozy potrzeb, planu wdrażania CUS i koszt opracowania lokalnego planu deinstytucjonalizacji?

Odpowiedź: W ramach naboru możliwe do finansowania są koszty, które wynikają m.in. z ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, tj. diagnoza potrzeb i Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027, tj. plan wdrażania CUS. Opracowanie lokalnego planu deinstytucjonalizacji nie wynika z ww. ustawy i Wytycznych w zakresie CUS, w związku z tym nie ma możliwości jego finansowania w ramach projektu. Należy dodatkowo mieć na uwadze warunek określony w kryterium dostępu nr 14 „Wsparcie w ramach projektu nie powiela wsparcia otrzymanego przez danego Wnioskodawcę w ramach projektu „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie, Działanie 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus”. Szczegółowe informacje w powyższym zakresie, w tym odpowiednie uzasadnienie planowanych do realizacji działań należy ująć we wniosku o dofinansowanie projektu.

14. Pytanie: Czy kwalifikowany będzie koszt wynagrodzenie Dyrektora CUS?

Odpowiedź: Zgodnie z Wytycznymi kwalifikowalności na lata 2021-2027, koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki) znajdują się w katalogu kosztów pośrednich. Budżet projektu podlega ocenie, w związku z tym należy szczegółowo opisać przyjęte w budżecie koszty i odpowiednio je uzasadnić. Na tej podstawie dokonywana jest ocena kwalifikowalności kosztu.

15. Pytanie: Czy kwalifikowany będzie koszt wynagrodzenie Organizatora pomocy społecznej?

Odpowiedź: Tak, wskazany koszt jest kwalifikowalny. Należy jednak pamiętać, że musi on być odpowiednio uzasadniony, zgodnie z zapisami Regulaminu i Instrukcji wypełniania wniosku.

16. Pytanie: Czy w przypadku tworzenia CUS kwalifikowane będą koszty eksploatacyjne i inne związane z funkcjonowaniem CUS?

Odpowiedź: Tak, wskazane koszty są kwalifikowalne i możliwe do pokrycia w ramach projektu. Należy jednak pamiętać, że każdy koszt musi być odpowiednio uzasadniony, zgodnie z zapisami Regulaminu i Instrukcji wypełniania wniosku.

17. Pytanie: Czy zwiększenie wolumenu usług należy rozumieć jako zwiększenie liczby osób korzystających z realizowanych usług społecznych?

Odpowiedź: Tak, zwiększenie wolumenu usług można rozumieć jako zwiększenie liczby osób korzystających z danej usługi w gminie. Należy jednak mieć na uwadze, że kwestie te należy szczegółowo opisać we wniosku o dofinansowanie projektu.

18. Pytanie: Czy w ramach projektu można finansować koszt utworzenia i funkcjonowania punktu interwencji kryzysowej?

Odpowiedź: Tak, w ramach naboru jedną z możliwych do wsparcia grup osób są osoby potrzebujące interwencji kryzysowej, osoby doświadczone przemocą lub pokrzywdzone przestępstwem (zgodnie z kryterium dostępu: „Projekt jest skierowany do właściwej grupy docelowej”). Wsparcie takie musi odbywać się zgodnie z zasadą deinstytucjonalizacji. Należy jednak pamiętać, że każda forma wsparcia musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy grupy docelowej, w tym zidentyfikowanych potrzeb oraz musi być odpowiednio uzasadniona.

19. Pytanie: Czy możliwe jest zaplanowanie w ramach projektu wsparcia w ramach oferty dostosowanej do indywidualnych potrzeb, potencjału i osobistych preferencji odbiorców tych usług (zwłaszcza w przypadku osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i OzN) takich jak: usługi złotej rączki, usługi transportu indywidualnego, usługi dowożenia posiłków, likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania dla grupy docelowej objętej wsparciem w ramach projektu?

Odpowiedź: Wskazane formy wsparcia (tj. usługi złotej rączki, usługi transportu indywidualnego, usługi dowożenia posiłków) wpisują się w katalog możliwych do realizacji działań na rzecz osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w ramach projektu. Należy jednak pamiętać, że każda forma wsparcia musi wynikać z przeprowadzonej diagnozy grupy docelowej oraz być odpowiednio uzasadniona.

W odniesieniu do wsparcia w formie likwidowania barier architektonicznych w miejscu zamieszkania dla grupy docelowej należy mieć na uwadze, że wszystkie wydatki związane z pracami remontowymi ponoszone są jako cross-financing, w związku z tym na Wnioskodawcy ciąży obowiązek zachowania trwałości zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 (Podrozdział 2.6. Trwałość projektu). W związku z tym należy

szczegółowo przeanalizować potrzebę, zasadność i obowiązki wynikające z przyjętych założeń projektu i zaplanowane koszty, tak aby spełnić wymogi określone w dokumentacji naborowej.

20. Pytanie: Proszę o potwierdzenie, że w ramach czynności przygotowawczych do utworzenia i funkcjonowania CUS możliwe jest zaplanowanie wynagrodzeń dla pracowników CUS, tj. koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, organizatora społeczności lokalnej oraz organizatora usług społecznych przed faktycznym rozpoczęciem funkcjonowania CUS? Powyższa możliwość wynika z zapisów ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, zgodnie z którą CUS jest odpowiedzialny za opracowywanie diagnozy potrzeb. Tym samym, aby móc zgodnie z ww. Ustawą przygotować diagnozę przez centrum, niezbędne jest zatrudnienie jego pracowników, którzy zobowiązani są do jej przygotowania.

Odpowiedź: Pytanie nie jest w pełni zrozumiałe. Należy mieć na uwadze, że koordynator indywidualnych planów usług społecznych, organizator społeczności lokalnej oraz organizator usług społecznych to pracownicy zatrudniani już w ramach istniejącego CUS. Ich zatrudnienie nie może być wcześniejsze niż data utworzenia CUS. Koszty dotyczące wskazanej kadry można zaplanować w projekcie, jednak są one możliwe do finansowania dopiero od momentu zatrudnienia w CUS (co może nastąpić z pierwszym dniem istnienia CUS, nie wcześniej). Zaplanowanie kosztów na rzecz wskazanej kadry zatrudnionej przed powstaniem CUS nie jest zgodne z ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, a tym samym możliwe w ramach projektu.

21. Pytanie: Czy w ramach można w ramach projektu zaplanować aktywizacje zawodową?

Odpowiedź: Nie, w ramach naboru nie jest możliwe świadczenie wsparcia z zakresu aktywizacji zawodowej. Zgodnie z kryterium specyficznym dostępu nr 5 możliwe do realizacji wsparcie może obejmować usługi z zakresu:

- wsparcia rodziny i pieczy zastępczej,
- wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością,
- usług w mieszkaniach wspomaganych/treningowych oraz mieszkaniach z usługami/ze wsparciem,
- usług zdrowotnych (w zakresie diagnostyki i profilaktyki),
- usług opiekuńczych,
- wsparcia opiekunów faktycznych.

22. Pytanie: Czy w przypadku, kiedy Gmina skorzystała ze wsparcia w ramach projektu „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, Priorytet IV Spójność społeczna i zdrowie, Działanie 04.13 Wysokiej jakości system włączenia społecznego w postaci szkolenia o określonej tematyce dla pracowników, to czy może mimo to ci sami

pracownicy mogą skorzystać ze szkoleń w ramach przedmiotowego projektu, ale z innego zakresu?

Odpowiedź: Tak, jest możliwość skorzystania przez pracowników ze szkoleń w innym zakresie, jednak kwestię tę należy szczegółowo opisać we wniosku o dofinansowanie, a zaplanowane w projekcie szkolenia muszą być powiązane ze świadczonym w projekcie wsparciem i działaniami w zakresie realizacji usług w społeczności lokalnej.